

Tryb uchwalenia ustawy K 20/24

14.5.2026 - Opublikował: Anna Wołoszczak | Trybunał Konstytucyjny

19 maja 2024 r. o godz. 12:00 Trybunał Konstytucyjny rozpozna wniosek Prezydenta RP dotyczący trybu uchwalenia ustawy.

Trybunał Konstytucyjny dokona kontroli zgodności ustawy z dnia 12 kwietnia 2024 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z art. 4, art. 7, art. 104 ust. 1 w związku z art. 106 oraz art. 96 ust. 1 Konstytucji RP.

Sejm, w dniu 12 kwietnia 2024 r., uchwalił ustawę o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (dalej: zaskarżona ustawa).

W ocenie Prezydenta RP (dalej: Wnioskodawcy) zachodzą uzasadnione wątpliwości co do tego, czy zaskarżona ustawa została przyjęta przez Sejm w trybie właściwym dla uchwalania ustaw. Wątpliwości te wynikają z czynności podjętych po prawomocnym uchyleniu przez Sąd Najwyższy, Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych na mocy art. 26 § 1 pkt 11 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, postanowień Marszałka Sejmu w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu posłom Mariuszowi Kamińskiemu i Maciejowi Wąsikowi. Pomimo prawomocnego uchylenia powyższych postanowień Marszałka Sejmu w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu, wymienionym posłom nie zapewniono prawa do wykonywania mandatu, którego źródłem są normy konstytucyjne, rozwinięte w ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Wnioskodawca wyraził także wątpliwość, czy faktyczne obsadzenie niewakującego wówczas mandatu po posle Mariuszu Kamińskim, przez umożliwienie udziału w pracach Sejmu Monice Pawłowskiej, może być kwalifikowane na płaszczyźnie ustrojowej jako ważne i skuteczne. Na tym tle zdaniem Wnioskodawcy zaistniały wątpliwości czy zaskarżona ustawa pochodzi od organu spełniającego konstytucyjne wymogi przedstawicielstwa i sprawowania mandatu oraz o właściwym składzie.

Wnioskodawca wskazuje, że Konstytucja, obok regulacji dotyczących quorum, określa również wymóg jurydycznego i faktycznego zapewnienia deputowanym warunków skutecznego wypełniania obowiązków poselskich oraz ochrony praw, wynikających ze sprawowania mandatu, także w realizacji pierwszorzędnej funkcji ustawodawczej parlamentu, jaką jest uchwalanie ustaw. Jest to w ocenie Wnioskodawcy konieczne ze względu na obowiązek zarówno reprezentowania Narodu, jak i sprawowanie władzy w jego imieniu. Tym samym Wnioskodawca wskazuje, że arbitralne pozbawianie mandatu posła narusza art. 4 oraz art. 104 ust. 1 w związku z art. 106 Konstytucji.

Zdaniem Wnioskodawcy Konstytucja RP określając precyzyjnie liczebny skład Sejmu jednocześnie nakazuje ustawodawcy wprowadzenie procedur, w oparciu o które ten skład miałby być uzupełniany. W konsekwencji zablokowania możliwości wykonywania mandatu przez posłów Mariusza Kamińskiego i Macieja Wásika, skład Sejmu w ocenie Wnioskodawcy należy uznać za niepełny, i tym samym niezgodny z art. 96 ust. 1 Konstytucji. W efekcie za niezgodną z art. 96 ust. 1 Konstytucji należy uznać także ustawę pochodzącą od takiego organu.

Skład orzekający Trybunału Konstytucyjnego: sędzia TK Jarosław Wyrembak - przewodniczący, prezes TK Bogdan Świączkowski - sprawozdawca, sędzia TK Stanisław Piotrowicz, sędzia TK Rafał Wojciechowski, wiceprezes TK Bartłomiej Sochański.

<https://trybunal.gov.pl/postepowanie-i-orzeczenia/komunikaty-prasowe/komunikaty-przed/art/tryb-uchwalenia-ustawy-23>